

CUVINT ÎNAINTE

Anul 1980 este un an de mari semnificații în istoria contemporană a României socialiste; este anul în care, pe baza istoricelor hotărâri ale Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, se pregătește încheierea celui de al 6-lea cincinal al economiei noastre și, același timp, s-au pus bazele dezvoltării accelerate a societății românești pentru cincinalul 1981—1985, precum și pentru anii următori, până în 2000—2010.

Raportul prezentat Congresului al XII-lea de către secretarul general al partidului tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a evidențiat cu claritate că noua etapă pe care o străbate societatea românească reprezintă un nivel superior al dezvoltării și vizează atât domeniul forțelor de producție, cât și acela al structurii și relațiilor sociale, al conducerii științifice a societății și al modului de viață și de gândire al oamenilor. Congresul a adoptat măsuri cu privire la afirmarea mai puternică a partidului nostru ca centru vital al întregii națiuni, la întărirea unității rindurilor sale, la perfecționarea activităților politico-organizatorice pentru intensificarea procesului de educare, de formare a omului nou, profund devotat socialismului, înarmat cu ideologia revoluționară științifică a partidului, capabil să acționeze cu fermitate pentru înfăptuirea neabătută a programului partidului de înflorire multilaterală a patriei.

„Într-un spirit de profund entuziasm și deplină unanimitate, spunea tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, Congresul a adoptat Raportul Comitetului Central, linia politică generală, orientările de perspectivă. Au fost adoptate în același spirit Directivele cu privire la dezvoltarea economico-socială în perioada 1981—1985 și programele directivei care asigură progresul armonios al societății noastre socialiste. Toate aceste documente completează în mod minunat Programul partidului, în noua etapă, hotărâtoare pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru ridicarea continuă a gradului general de civilizație, de bunăstare materială și spirituală a poporului nostru, pentru viitorul luminos, comunist al României“.

Succesele obținute în dezvoltarea economico-socială a patriei precum și minunatele perspective deschise de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român ne apar cu și mai mare strălucire acum când se împlinesc 15 ani de când tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, eminentă personalitate a vieții politice interne și internaționale, a fost ales în fruntea partidului. De fapt, acești din urmă 15 ani reprezintă perioada cea mai fertilă din întreaga noastră istorie, perioada în care s-au obținut rezultate fără precedent în toate domeniile vieții materiale și spirituale.

În lumina documentelor de partid, sarcinile ce revin istoriei și cercetării istorice, prin toate instrumentele acestora apar și mai complexe. „Istoria, spune tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în cuvîntarea sa la Congresul Edu-

cației și învățămîntului, este o știință revoluționară. De aceea istoricii trebuie să militeze de pe poziții revoluționare“. Rolul istoriei, așa cum apare în documentele Congresului al XII-lea al partidului, este nu numai de a scoate la iveală documente noi, dovezi noi, de a studia istoria în lumina materialismului dialectic, ci și aceea de a combate pe cei care denaturează și denigrează această istorie, de a scoate la iveală căile de bună înțelegere, de unitate și frăție a populațiilor care au trăit și trăiesc azi pe teritoriul României, fără deosebire de naționalitate.

La întâlnirea pe care a avut-o cu reprezentanți ai oamenilor de știință din domeniul istoriei, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU sublinia „...necesitatea ca știința istorică să pornească de la realități, de la cerințele respectării independenței naționale a popoarelor, ale conlucrării active între ele, în vederea dezvoltării lor economico-sociale, pe principiile deplinei egalități și al respectului reciproc. Desigur, trebuie să avem în vedere că în problemele de istorie există puncte de vedere diferite, confruntări de idei și chiar încercări de denaturare a adevărului istoric. Tocmai de aceea sarcina istoricilor noștri este de a contribui activ la clarificarea acestor probleme pe baze științifice și, în același timp, de a da o ripostă fermă oricăror încercări de a falsifica istoria, de a denatura realitatea“.

Pe baza acestor idei fundamentale, rolul unei reviste istorice regionale ca Acta Musei Porolissensis, cu obiectivul relativ limitat la suprafața unui ținut istoric cu specificul său, apare mai limpede. Ea trebuie să includă cercetări originale, documente și dovezi inedite care aduc la lumină sau permit constatări de natură să reflecte momentele principale ale istoriei naționale, să trezească și să formeze simțăminte de natura celor cerute de direcțiile dezvoltării muncii ideologice și politice. Ca urmare, cuprinsul noului volum caută și încearcă să rezolve și să reflecte cât mai fidel aceste direcții, acoperind, pe de-o parte, cuprinsul caracteristic dinainte stabilit al revistei din punct de vedere cantitativ, iar din punct de vedere calitativ, astfel de studii care să îndeplinească mai bine sarcinile de educație, de formare patriotică pe care le-a primit în noua etapă. În ultimă instanță, cercetarea istorică locală, prin mijloacele ei proprii, prin caracterul său universal aduce o contribuție reală la întregirea istoriei naționale și contribuie astfel la ridicarea nivelului de cunoaștere.

Acta Musei Porolissensis a adus prin numărul său al III-lea o contribuție, am zice noi, prețioasă la cinstirea congresului partidului, la aniversarea celor 2050 de ani de la întemeierea celui dintâi stat dac centralizat și independent. În aceeași măsură revista noastră a contribuit la cinstirea marelui Congres Internațional de Studii Istorice care a avut loc la București în august 1980. Și nu exagerăm dacă afirmăm, odată în plus, că aportul ei la cunoașterea unor fenomene și evenimente istorice, a unor dovezi arheologice noi, chiar și la acest nivel regional, a fost și este apreciat pozitiv.

Numărul al IV-lea al revistei Acta Musei Porolissensis, revenind la structura sa obișnuită, a căutat să cuprindă lucrări care să îndeplinească, în același timp, și sarcina de a umple golurile istorice ale acestui vechi ținut românesc, dar și de a prezenta materiale care prin conținutul lor să devină

instrumente ale direcțiilor de orientare ideologică. Ea încearcă deci să ducă mai departe sarcina trasată la apariția ei de a studia probleme legate de formarea și dezvoltarea societății omenеști aici, a formelor de organizare și dezvoltare a străbunilor noștri daci, daco-romani și apoi români, cu toate aspectele pe care cercetările le scot la iveală și, în același timp, de a evidenția lupta comună împotriva împilării sociale și munca frățească a naționalităților care în decursul timpului s-au așezat aici alături de români.

Astfel, secțiunea de istorie veche și arheologie prezintă studii care cuprind probleme legate de apariția și primele manifestări spirituale ale omului pe teritoriul județului: una din descoperirile de mare răsunet din istoria noastră veche; în același timp sînt scoase la lumină aspecte legate de dezvoltarea societății traco-dacice, probleme multiple legate de procesul simbiozei daco-romane, proces de bază și definitoriu pentru ființa și întreaga istorie ulterioară a poporului român. Secțiunea de istorie medie scoate la iveală lupta poporului român împotriva împilărilor sociale. Secțiunea de istorie modernă cuprinde lucrări cu privire la formarea națiunii române, fenomenele revoluționare prin care trece ea, caracterul tot mai unitar al românilor de pe toate meleagurile locuite de ei, lupta politică, culturală pentru formarea spiritului național, toate acestea ducînd în final la revoluția care a creat statul român unitar. Această luptă, cu aspecte foarte complexe: istorice, juridice, filosofice, culturale atestă creșterea sentimentului național, ideea necesității unirii. Secțiunea de istorie contemporană cuprinde studii care reflectă marile mutații cu caracter economic, social, demografic care au urmat unirii și, mai ales, rolul tot mai important al partidului clasei muncitoare nu numai în bătăliile de clasă ci și în activitatea și lupta pentru păstrarea integrității teritoriale a statului, a suveranității și independenței. Ultimele două secțiuni: istoria culturii și etnografia, ca și istoria artelor aduc la lumină pe de-o parte creația artistică populară, tradițională, iar pe de altă parte mișcarea generală comună pentru propășire în care se încadrează și creația artistică propriu-zisă pentru teritoriul sălăjan.

Ne îndeplinim din nou și cu aceeași satisfacție îndatorirea ca la încheierea acestor rînduri să aducem mulțumiri Comitetului județean Sălaj al P.C.R. pentru sprijinul permanent dat și pentru înțelegerea avută tot timpul față de grupul de istorici care se străduie ca, prin scoaterea la lumină a istoriei Sălajului, să contribuie la luminarea unei părți din istoria națională și, prin aceasta, la o mai bună cunoaștere a istoriei de ansamblu a poporului român.

COMITETUL DE REDACȚIE